

بیمارستان مادر و کودک شوشتری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی شیراز

شماره سند: PM-Ed-22-2ed

تأیید کننده علمی: دکتر اردشیر توکلی

فوق تخصص نوزادی و پیرامون تولد

واحد آموزش سلامت-تیر 1404

منبع: نوزادان نلسون

تعریف: تولد نوزاد قبل از 37 هفته حاملگی بدون در

نظر گرفتن وزن زمان تولد را، نوزاد نارس می‌گویند

علل: علل ناشناخته

علت مادری: فاکتورهای مربوط به حاملگی

فاکتورهای جنینی

علل مادری:

پایین بودن سطح اقتصادی اجتماعی

سوء تغذیه

اعتیاد

عدم یا ناکافی بودن مراقبت های قبل از زایمان

فاصله کمتر از 3 سال بین دو حاملگی

عفونت ادراری

سن بالای 35 سال و کمتر از 19 سال مادر

علل جنینی: زجر تنفسی جنینی

ناهنجاری های کروموزومی

عفونت داخل رحمی

فاکتورهای مربوط به حاملگی:

مسمومیت بارداری

عدم کفایت دهانه رحم

جفت سرراهی جدا شدن جفت

زود پاره شدن کیسه آب

افزایش مایع آمنیون اطراف جنین

مشخصات نوزاد نارس: شکم برجسته/ کوتاه بودن دست

ها- پاها- تنه بزرگ- و.../ سر نسبتا بزرگ / عدم تکمیل

دستگاه تناسلی/ بدن کوچک / گوش نرم و چشم بسته

/ پوست نازک و شکننده/ کم بودن چربی زیرپوست/

جمعیه نرم و تکامل نیافته/ برجسته نبودن پستان/وجود

موهای ظریف موسوم به لانگو بر روی پوست

مشکلات نوزاد نارس:

➤ نارس بودن کلیه ها ➤ کاهش یافتن دمای بدن

➤ خونریزی داخل مغزی ➤ قطع شدن خونرسانی به

روده ها ➤ عفونت خونی ➤ مشکلات قلبی ➤ کاهش

کلسیم خون نوزاد نارس ➤ کاهش قند خون نوزاد نارس
➤ نواقص بینایی و شنوایی

قابل توجه مادران عزیز: پزشک مخصوص نوزادان و پرستار نوزادان قبل از تولد در اتاق زایمان حضور دارند و وسایل آماده هستند. مدت اقامت نوزاد در بخش مراقبت های ویژه نوزادان چند ساعت تا چند هفته است. جهت جلوگیری از عفونت، قبل از دست زدن به نوزاد هنگام مراقبت از نوزاد حتما دست ها شسته شود. شروع تغذیه محتاطانه و تدریجی است. نیاز تغذیه ای نوزاد نارس بیشتر از نوزاد طبیعی است. در نوزادان زیر 1500 گرم با سن قبل از 32 هفته بایستی با لوله دهانی به نوزاد شیر داده شود. در نوزاد با وزن 1600 گرم تا 1800 گرم شیر از طریق دهان داده شود. سر پستانک باید نرم، کوچک و سوراخ مناسب داشته باشد. 15 درصد وزن نوزادان نارس در هفته اول کاسته می شود.

سایر خودمراقبتی های نوزاد نارس:

اجتناب از نور و صدای بلند

اجتناب از به حمام بردن نوزاد تا ثابت شدن درجه حرارت (داشتن سه بار متوالی درجه حرارت طبیعی)

تمیز کردن روزانه نوزاد

چرب کردن پوست و جلوگیری از خراشیدگی آن

تماس جسمی با والدین (پوستی)

والدین عزیز: هرچه نوزاد کوچکتر باشد مشکلات بالاتری دارد و خطرات بیشتری نوزاد را تهدید می کند در نتیجه وزن شاخص مهم امتحان خطر در بدو تولد است.

رشد نوزاد را به صورت هفتگی در منحنی رشد چک کنید. هوش مسقیمما تحت تاثیر وضع اجتماعی-اقتصادی مادر و حوادث زمان بارداری است. کاهش قدرت عضلانی تا 8 ماهگی رفع می شود و در صورت ادامه آن احتمال فلج مغزی وجود دارد.

واکسیناسیون مشابه نوزادان کامل می باشد.

ترخیص از بیمارستان: در صورت تحقق موارد زیر نوزاد قابل ترخیص شدن است:

غربالگری از نظر: عوارض نارس - خونریزی داخل مغزی - مشکلات بینایی - شنوایی - مشکلات تکاملی انجام شود. تغذیه با شیر مادر شروع شود. (در نوزادان نارس بعضی از تستهای غربالگری مانند تیروئید نیاز به تکرار دارد). اکسیژن و داروهایی که جهت ایست تنفسی و تنفس است، قطع گردد.

معاینه فیزیکی نوزاد نرمال باشد.

در منزل نکات زیر رعایت شود:

عدم استعمال سیگار در منزل چون خطر ایست تنفسی وجود دارد.

عدم تماس با کودکان سن مدرسه چون احتمال ابتلا به عفونت وجود دارد.

شستشوی مرتب دست مادر هنگام تماس با نوزاد